

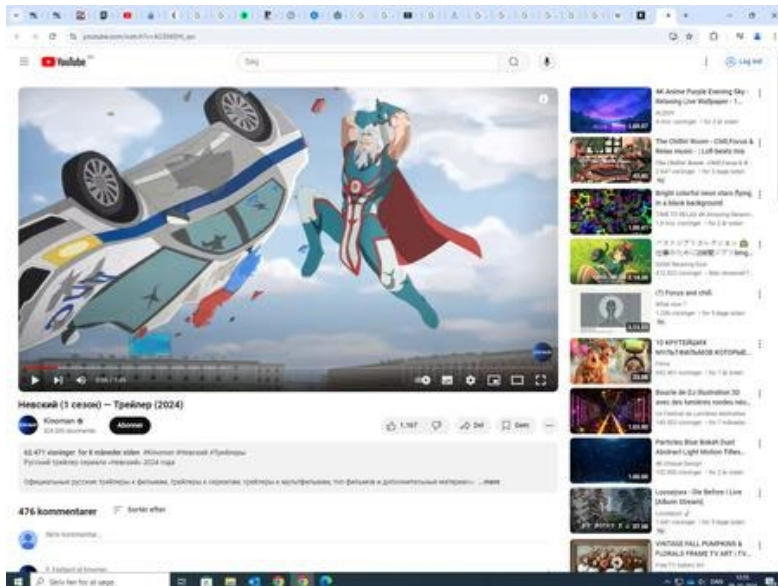
12. oktober 2024, 18.01

Russiske propagandategnefilm lærer atter børn at hade Vesten

Debatindlæg af Veronica Magaard

Studerer russisk og journalistik, journalist på mediet reelly

Da Jerntæppet faldt, troede vi i Vesten, at den kolde krigs mørke endelig var fortid. Russerne begyndte at gå i cowboybukser, spise McDonald's og lytte til Michael Jacksons hits, og russiske børn begyndte at se vestlige tegnefilm som 'Superman', 'Tom og Jerry' og 'Peter Pys'. Vi i Vesten jublede, fordi vi troede, de ville blive som os.

Men den tid er for længst forbi. De blev aldrig som os.

»Vesten prøver at ødelægge Rusland indefra«, har Vladimir Putin udtalt flere gange, efter Rusland angreb Ukraine i 2022. Han har siden skruet helt op for det russiske propagandaapparat i medierne for at få flere russere til at bakke om krigen i Ukraine (i Rusland er Ukraine-krigen en krig mod Nato).

Og det har tilsyneladende virket efter hensigten, for 76 procent af russerne mener, at USA og Europa er Ruslands fjender, mens Iran, Kina og Belarus er Ruslands nære venner. Så propagandamaskinen ruller, og fjendebilledet af Vesten er klart.

Det gælder ikke mindst i tegnefilm for børn helt ned til seks år. Bare se på den russiske udgave af Superman, der for tiden kører på børnekanalerne i Rusland. Her er den fiktive by Smallville,

som vi kender fra den amerikanske udgave af Superman, skiftet ud med Sankt Petersborg, S-symbolet på brystet er skiftet ud med en mystisk rund cirkel med en sol i midten, og amerikaneren med de brede kæber og sorte hår er skiftet ud med en stor gråhåret russisk mand med gigantiske overarme. Den amerikanske Superman er blevet forvandlet til en rigtig russer, superhelten Nevskij.

Det er ikke tilfældigt, at han hedder Nevskij. Alexander Nevskij er en gammel kending og en historisk russisk heltefigur fra 1200-tallet, der symboliserer nationalt forsvar og sejr over fjender fra Vesten. Og Vladimir Putin elsker at bruge ham i sin politiske fortælling om, at Rusland stadigvæk skal kæmpe mod Vestens fjendtlige angreb – både de militære og ideologiske. En narrativ, han har gjort stærkt brug af under krigen i Ukraine.

Superhelten Nevskij bor i og beskytter hele Rusland mod verdens ondskab (som i Rusland de facto betyder USA og Europa). Ja, faktisk beskytter han hele jordkloden mod Vestens onde imperialistiske planer om at ødelægge verden. I tegnefilmen kæmper Nevskij sammen med sit team, bestående af børnene Leshka, Ilya, Vasilisa og en hvid kat med monokel, mod et ondt, blodtørstigt blækspruttevæsen.

Plottet er enkelt og gentager sig i hvert afsnit. Blæksprutten strækker sine tentakler og griber fat om borgere og ødelægger forskellige russiske kulturelle symboler og bygninger i Sankt Petersborg. Helten Nevskij kommer flyvende ind over byen og beskytter både børn og voksne i byen med sine russiske superkræfter, imens han moraliserer over for børnene om, hvordan det gode russiske liv på jorden burde være. Et liv med russisk ortodoksi, stærke familiebånd og tapperhed i mødet med ydre fjender.

I tegnefilmen bliver Vesten ikke omtalt eksplicit som fjende, men det kræver ikke de store analytiske evner at forstå, at det er Vesten, der er det onde lilla blækspruttevæsen i tegnefilmen.

»Når alting er imod dig, må du ikke træde et eneste skridt tilbage. Du går et skridt frem, men uden at ændre på spillets regler. Fjenden står ved døren. Hvad kommer der til at ske? Du har magten i dine hænder og træder ind i kampen med hård hånd, for du er en superhelt«, lyder det i den Pokémon-agtige kendingsmelodi, imens Nevskij bruger sine bare hænder til at smadre fjenden og dens udspekulerede vestlige teknologiske våben. Det lugter unægteligt af Vladimir Putins 'hårde hånd' over for fjenden: Vesten.

Det hele er meget mærkeligt og minder om sovjetiske propagandategnefilm fra den kolde krig, der var med til at indoktrinere datidens børn med sovjetisk propaganda om det kommunistiske fællesskab, antikapitalisme og borgerdisciplin. Historien gentager sig, og nu gør det russiske regime det igen. Bare i ny forklædning med potentiale til at opdrage en ny generation af russiske soldater, der skal vedligeholde og fortsætte 'krigen mod det onde Vesten'.